

Основні рекомендації, щодо покращення питання академічної доброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького за результатами анкетування «Академічна доброчесність очима здобувачів вищої освіти»

Згідно з наказом № 68/01-05 «Про проведення анкетування здобувачів вищої освіти і зовнішніх стейкхолдерів» від 02 вересня 2025 року в грудні 2025 року було проведено опитування здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти за анкетою «Академічна доброчесність очима здобувачів вищої освіти».

На основі анкетування здобувачів вищої освіти виявляються переваги та недоліки організації освітнього процесу. Результати опитувань сприяють задоволенню потреб та інтересів здобувачів вищої освіти.

Узагальнюючі отримані результати можна зробити висновок, що на всіх кафедрах, факультетах та в університеті в цілому систематично проводиться робота з питань академічної доброчесності. Більшість здобувачів освіти обізнані з нормативно-правовою базою з означеного питання, а також знають відповідальних осіб на кафедрах і факультетах. Здобувачі освіти володіють інформацією щодо процедур перевірки робіт на наявність текстових запозичень та мають досвід участі в оглядових лекціях, консультаціях і просвітницьких заходах з питань академічної доброчесності.

Водночас результати анкетування засвідчили, що частина здобувачів недостатньо усвідомлює практичні наслідки порушення академічної доброчесності, зокрема відповідальність за плагіат, порушення академічної етики та використання технологій штучного інтелекту в навчальних і наукових роботах без дотримання встановлених правил.

Для вирішення цих питань, аналізуючи та узагальнюючи інформацію з протоколів засідань кафедр, необхідно:

- *Відповідальним особам на факультетах та кафедрах, що опікуються питаннями запобігання та проявам академічної не доброчесності в рамках свого структурного підрозділу:*
- 1. частіше проводити заходи присвячені основним питанням Академічної доброчесності та аналізу нормативно правових документів, які діють в університеті, а саме: Положенню «Про запобігання академічного плагіату», Кодексу академічної доброчесності, Положенню «Про

академічну доброчесність» та Порядку «Застосування програмних засобів перевірки з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності» з метою активізації та формуванню культури академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та запобігання і протидії проявам академічної не доброчесності в МДПУ імені Богдан Хмельницького.

2. Посилити контроль за якістю виконання курсових і кваліфікаційних робіт, провадячи пояснювальні бесіди щодо порядку перевірки робіт здобувачів освіти на наявність текстових запозичень.
 3. Провести роз'яснювальні бесіди, щодо принципів нульової толерантності до академічного плагіату.
 4. Організувати додаткові інформаційні заходи, оглядові лекції, консультації й тренінги з академічної доброчесності та академічного письма.
- *Гарантам ОП, кураторам, керівникам дипломних та курсових робіт:*
1. Ознайомлювати здобувачів освіти про діяльність Комісії з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності.
 2. Частіше проводити заходи присвячені основним питанням Академічної доброчесності серед здобувачів освіти, щоб інформувати їх про санкції за порушення норм академічної доброчесності, відповідно до чинного законодавства України (Закон України про «Освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, стаття 42) та існуючих в університеті нормативно правових документів, та координувати здобувачів щодо обов'язкової самостійної перевірки ними власних академічних творів на плагіат перед їх здачею.
 3. Посилити увагу до формування навичок академічного письма, зокрема правильного цитування, оформлення джерел і роботи з науковими текстами.
- *Комісії з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності*
1. Активізувати консультативну роль комісії, у тому числі з профілактичною метою.
 2. Перевірити та проконтролювати виконання цих рекомендацій, отриманих в результаті анкетування «Академічна доброчесність очима здобувачів вищої освіти».
 3. Підготувати та актуалізувати перелік рекомендованих програмних засобів і онлайн-ресурсів для самостійної перевірки робіт на плагіат.

4. Продовжити системну інформаційно-роз'яснювальну роботу зі здобувачами всіх рівнів освіти щодо принципів академічної доброчесності, видів академічних порушень та відповідальності за них.
5. Забезпечити регулярне проведення оглядових лекцій, семінарів, тренінгів і консультацій з питань академічної доброчесності.
6. Продовжити моніторинг стану дотримання академічної доброчесності шляхом регулярного анкетування та обговорення результатів на засіданнях кафедр і гарантів освітніх програм.
7. Взяти до відома результати анкетування «Академічна доброчесність очима здобувачів вищої освіти».

Реалізація зазначених рекомендацій сприятиме підвищенню академічної культури та якості освітнього процесу.